Matkapuhelin ulkomaanmatkalla mukana

Matti Antman Enter ry vertaisopastaja

26.03.2025

Älypuhelin mukanani ulkomailla, esityksen aiheet: (esimerkit iPhonesta)

- Huolellisuutta turhan Mobiilidatan suhteen (Roaming kulut)
- Riittääkö sähkö, pystynkö lataamaan akun
- Älykännykkä eksyneen apuna
- Toimenpiteet jos puhelimeni katoaa/varastetaan

Esityksessä esitetään toimenpiteitä jotka pienentävät ylläoleviin liittyviä riskejä ja listaa toimintaohjeita ennen matkaa ja matkalla kussakin tapauksessa.

Mobiilidatakulut kuriin matkoilla

Ulkomaanmatkoilla varsinkin EU:n ulkopuolisissa maissa ja Suomen itärajan läheisyydessä kannattaa varmistua siitä että matkapuhelimesi ei turhaan tee datasiirtoa tausta-ajoina puhelimeesi. Laitteen päivitykset kannattaa pakottaa WiFi verkkoon ja ladata ne esim. hotellin verkon kautta jos aivan pakko.

Applen iPhonessa tee seuraavat asetukset ennen saapumista määränpäähäsi (Roaming alueelle);

-Datasiiron rajoittaminen kokonaan :

--Asetukset/Mobiilidata kytkin kiinni

- Datasiirron tausta-ajojen (kuten päivitykset) sulkeminen :

--Asetukset/Mobiilidata/Mobiilidatavalinnat/Datatila/Datansäästö

Tässä vaihtoehdossa internet palvelut toimivat mutta muu taustalla tapahtuva datasiirto estetään.

-Datansäästöasennossa tarkasta myös että kytkimet ovat kiinni seuraavissa paikoissa :

--Asetukset/Mobiilidata /- A) WiFi apuri B) iCloud Drive C) iCloud varmuuskopiointi

-Voit myös rajoittaa mobiilidatan käyttöä sovelluksittain kytkimilllä. Tämä tapahtuu kohdasta:

--Asetukset/Mobiilidata/ vieritä kunnes Appiluettelo näkyy ja napauta Näytä kaikki

Kotona tehtävä toimi joka säästää:

-Paikallisesti Roaming alueella tarvittavat kartat ladataan etukäteen ennen matkaa puhelimen muistiin.

Riittääkö sähkö, miten vaikutan laitteeni akun varauksen riittävyyteen.

- Pitkillä linja–auto, laiva tms risteilyillä ei aina ole mahdollisuutta ladata laitteesi akkua esim. sopivan seinäkoskettimen puuttuessa
- Jos akku alkaa loppua ja valokuvattavaa olisi vielä tehtävänä on hyvä varautua asiaan vara-akulla joka liitetään laitteesi latausliitäntään siihen sopivalla kaapelilla

-kokeile toimivuus jo kotona ennen matkaa.

 Jos seinäkosketin löytyy laturille, mutta sen standardi on väärä varaudu tähän kohdemaan standardit täyttävällä adapterilla, jolla laitteesi laturi sovitetaan seinäkoskettimeen. Erityisesti Englanti, USA, Sveitsi ovat ongelmallisia...Varmista että laturisi toimii sekä 240v/että 110-120v sähköjärjestelmissä.

Näillä toimilla säästät akun varausta (iPhone)

Jos et tarvitse yhteyksiä laitteesi ulkopuolisiin laitteisiin tai Internettiin, niin on syytä poistaa ne yhteystoiminnot jotka ovat turhia.

Tyypillisiä tällaisia poiskytkettäviä lisätoimintoja ovat:

--Bluetooth (Asetukset /Bluetooth. Kytkin, väri harmaaksi)

- --Wifi (Asetukset /Wifi Kytkin väri harmaaksi)
- --Oma Hotspot valmius (Asetukset /oma hotspot/pois)

--Sijainti (Asetukset/Sijaintipalvelut. Kytkin harmaaksi).

-- Appien tausta-ajot pois (asetukset /yleiset/appien päivitys taustalla)

Omat toimet : --Tunne akkusi varaustila ja kesto, ja käynnistä akun lataus aina kun mahdollista

--Vähennä muu käyttö ja puhelut minimiin jos näyttää siltä että latausmahdollisuutta ei ole

Jos välttämättä tarvitset esim. netti tai sijaintipalvelua kytke palvelu päälle siksi ajaksi kun sitä tarvitset.

Lisäksi: --Tee näytön himmentäminen ja tumma valoisuusvaihtoehto :(Asetukset/Näyttö ja kirkkaus/tumma) –toimii vain jos sinulla on OLED näyttö ja et laita kirkkautta lisää säädöillä

--Lisäksi käytä puhelimen virransäästötoimintoa : (Asetukset/Akku /alhaisen virran tila) Akku symboli näytön yläosassa muuttuu tällöin oranssin väriseksi

Huomaa matkustussäännöt varavirtalähteelle; Käsimatkatavaraan !

Älypuhelin eksyneen apuna...

Puhelimessasi on toimintoja jotka on syytä laittaa päälle silloin kun ollaan vieraissa maisemissa ja on mahdollisuus eksyä porukasta. Nämä toiminnot auttavat kun sinun pitää löytää oikea suunta ja kaverit.

-Retkelle lähdettäessä varmista että omassa puhelimessasi **"Sijainti**" toiminto on kytketty päälle (muista vara-akku)

-Lataa jo kotona puhelimeen sen alueen kartta jossa vierailette ja katso kartalta missä olet (Sijaintitoiminto näyttää pisteen Kartat sovelluksessa) viestitä se vaikka tekstiviestillä kaverin puhelimeen. (Paina pitkään sijainnin osoittamaa pistettä kartalla ja jaa se **Jako** napilla kaverillesi)

-Tämän lisäksi sovi kavereiden kanssa väliaikaisesta puhelimesi seurannasta/tai päinvastoin.

-Huomaa että heikossa kentässä tekstiviesti usein toimii, viestitä sillä, älä some viestillä.

-Siirry toiseen paikkaan jos et saa tekstiviesti tai puhelinyhteyttä ja yritä uudestaan, siirry vaikka vähän korkeammalle maastossa tai kaupungissa paikkaan jossa ei ole esteitä. (sementtikellarista ei voi yleensä soitella)

-Kun tarvitset kompassia se löytyy esiasetetuista Apeista.

Jos akkua tarvitsee säästää ja kun et tarvitse puhelinta :

Pidä puhelimessasi sähköt päällä **vähäisen virran tilassa** ja näyttö suljettuna , jotta puhelimesi voidaan paikantaa viranomaisten toimesta ! Jos puhelimeesi soitetaan varmista että puhelu liittyy tilanteeseesi ennen kuin vastaat (kaverin numero näkyy nimellä kun se on laitettu yhteydet luetteloon), puhelu vie sähköä paljon, älä siis vastaa lehdenmyyjälle väärään aikaan.

Kartan lataaminen puhelimeen valmiiksi

iPhone:

Jo kotona ennen matkaa...

Kartat sovelluksessa merkitse paikka johon olet menossa ja valitse "Lataa toiminto", tämän jälkeen mahdollistuu valitun alueen laajuuden määrittäminen ja sen jälkeen käynnistä lataus. Karttatieto latautuu puhelimesi muistiin ja voit käyttää sitä vaikka sinulla ei olisikaan Mobiilidata tai WiFi yhteyttä käytössäsi.

Ladatun kartan löydät Kartat sovelluksessa, Paina omaa kuvaasi , sen jälkeen valitse Offline kartat ...

Oman sijainnin jakaminen iPhonella

https://support.apple.com/fi-fi/105104. (linkissä lisätietoja asiasta)

1.Napauta Etsi-apissa Minä-välilehteä ja ota Jaa oma sijainti käyttöön.

2.Napauta Henkilöt-välilehteä, napauta ensin Lisää-painiketta, sitten Jaa oma sijainti ja lisää lopuksi ystävä, jonka kanssa haluat aloittaa sijaintisi jakamisen.

3. Valitse sijainnin jakaminen tunnin ajaksi, loppupäivän ajaksi tai toistaiseksi.

Huom toimii vain toiseen iPhoneen , muihin laitteisiin jaa sijainti Googlen sijaintipalvelun kautta) https://support.google.com/maps/answer/11966807?hl=fi&co=GENIE.Platform=iOS

Sijainnin jakaminen Google Maps , iOS

Sijaintisi jakaminen Google Mapsissa

1.Avaa Google Maps -sovellus iPhonella tai iPadilla.

•Varmista, että olet kirjautunut Google-tilillesi.

• Varmista, että olet lisännyt henkilön Gmail-osoitteen Google-yhteystietoihisi.

2.Napauta profiilikuvaasi tai nimesi alkukirjainta Sijainnin jakaminen Uusi jako3.Valitse, kuinka kauan haluat jakaa sijaintisi.

4. Napauta sen henkilön profiilia, jolle haluat jakaa sijaintisi.

• Myönnä Google Mapsille pääsy yhteystietoihisi, jos sitä pyydetään.

5.Napauta **Jaa**.

Sijainnin jakaminen Google Maps , Android

1.Avaa Google Maps -sovellus Android-puhelimella tai -tabletilla.

- •Varmista, että olet kirjautunut Google-tilillesi.
- •Varmista, että olet lisännyt henkilön Gmail-osoitteen Google-yhteystietoihisi.
- 2.Napauta profiilikuvaasi tai nimesi alkukirjainta **Sijainnin jakaminen** Uusi jako 3.Valitse, kuinka kauan haluat jakaa sijaintisi.

4. Napauta sen henkilön profiilia, jolle haluat jakaa sijaintisi.

Myönnä Google Mapsille pääsy yhteystietoihisi, jos sitä pyydetään.
 Napauta Jaa.

Sijainnin jakaminen ilman vastaanottajan Google tiliä

Jos haluat lähettää sijaintisi henkilölle, jolla ei ole Google-tiliä, voit jakaa sijaintisi linkin kautta.

1.Avaa Google Maps -sovellus Android-puhelimella tai -tabletilla.

•Varmista, että olet kirjautunut Google-tilillesi.

2.Napauta profiilikuvaasi tai nimesi alkukirjainta **Sijainnin jakaminen** Uusi jako .

3.Kopioi sijainnin jakamislinkki napauttamalla Kopioi leikepöydälle.

4.Jaa linkki liittämällä se sähköpostiviestiin, tekstiviestiin tai johonkin muuhun viestisovellukseen.

Sijainnin jakaminen WhatsAppin avulla

- 1. Open a chat with the Android user in WhatsApp.(Avaa keskustelu sen henkilön kanssa jolle haluat jakaa sijaintitietosi).
- 2. Tap on the "+" icon or the attachment icon. (napauta + merkkiä tai liite merkkiä)
- 3. Select "Location" and then "Share Live Location." (valitse sijainti ja sitten jaa sijainti)
- 4. Choose how long you want to share your location and send it. (valitse kuinka kauan haluat jakaa sijaintitieojasi)

Mitä teen jos puhelimeni katoaa tai varastetaan matkalla?

-Kotona, ennen matkaa, selvitä puhelimesi IMEI koodi ja laita se johonkin paperille talteen ja ota mukaan ,iPhone:

--Asetukset/Yleiset/Tietoja,

(voit myös ottaa valokuvan tästä näytöstä ja tallentaa kuvan pilveen)

-Varkauden tapahduttua , sulje puhelinliittymäsi väliaikaisesti kaverin puhelimella tai tietokoneella. (Ota mukaan operaattorisi " Omien palveluiden "tunnus ja pääsykoodi)

-- (miten suljetaan , esimerkkiohje seuraavalla sivulla)

-Voit myös em. lisäksi "Etsi laiteeni" toiminolla ,kaverin puhelimella tai tietokoneella , yrittää paikantaa kadonnut laite ja sulkea se jos mahdollista. (Esimerkkiohje löytyy tästä materiaalista)

Ulkomailla varastetun puhelimen tai liittymän sulkeminen (Esimerkki Telia)

1.Jos puhelimesi varastetaan ulkomailla, <u>sulje liittymä väliaikaisesti</u> Minun Teliassa tai ota yhteys <u>asiakaspalveluumme</u> (numero ulkomailta soitettaessa +358 20 690 400). Liittymän väliaikaisella sulkemisella varmistat, ettei liittymällä voi soittaa puheluita tai käyttää nettiyhteyttä.

2.Voit tehdä rikosilmoituksen kohdemaassa. Varmista, että ilmoitukseen on kirjattu puhelimen IMEI-koodi. Puhelin voidaan sulkea paikallisen poliisin kirjaaman rikosilmoituksen perusteella niin, ettei sitä pysty käyttämään. IMEI-koodin avulla varmistetaan, että oikea laite suljetaan verkosta.

3.Kun sinulla on poliisin kirjaama rikosilmoitus, voit lähettää puhelimen sulkupyynnön <u>asiakaspalveluumme</u>. Puhelimen sulkemiseen IMEI-koodin avulla riittää ulkomainen rikosilmoitus.

4.Vakuutusyhtiöiden käytännöt ovat erilaisia. Osa niistä saattaa vaatia lisäksi suomalaisen rikosilmoituksen tekemisen. Tee rikosilmoitus poliisin ohjeiden mukaan (lisätietoa <u>www.poliisi.fi</u>). Huomioi sähköistä rikosilmoitusta tehdessäsi, että vaikka kirjaat IMEI-koodin lomakkeelle, se ei tietoturvasyistä näy välttämättä virallisessa rikosilmoituksessa (tutkintailmoitus), vaan se on kirjoitettava käsin ennen eteenpäin toimittamista. Poliisi lähettää jäljennöksen kirjaamastaan ilmoituksesta pyytämääsi osoitteeseen 1–3 viikossa.

Tärkeät asetukset puhelimen löytämiseksi

Varmista kotona ennen matkaa että laitteessasi on seuraavat asetukset päällä.

Applen iPhone:-Varmista että laitteessasi on asetettu sijainti toiminto päälle:

- -- Asetukset/Tietosuoja ja suojaus/Sijaintipalvelut
- --Asetukset/ Tietosuoja ja suojaus/ Varastetun laitteen suojaus

päällä ..sekä valittuna "poissa tutuista paikoista".

https://support.apple.com/fi-fi/120340

Miltä tahansa internettiin yhteydessä olevalla laitteella voidaan varastettu/ kadonnut laite paikantaa. Kirjoitetaan selaimeen **icloud.com/find** ...kirjaudutaan kadonneen puhelimen omistajan tilille hänen avustuksellaan ja noudatetaan ohjeita laitteen löytämiseksi. Laite voidaan myös tätä kautta sulkea tai tyhjentää tai laittaa soittamaan voimakasta ääntä.

..siispä muista Apple IDsi ja sen salasana myös ulkomailla ! (Google ID jne Android käyttäjillä)

iPhone ,tärkeä asetus joka voi estää "Löydä laitteeni" toiminnon , tarkasta tämä ennen matkaa

Asetukset/Face-ID ja pääsykoodi/ etsi kohta

"Salli käyttö kun lukittuna" ja aseta (syötä ensin laiteesi pääsykoodi kun kysytään)
Ohjauskeskus ja
Lompakko

"Suljetuksi."

Testaa antamalla näyttövirran katkaisun jälkeen puhelimesi kaverille ja pyydä häntä vetämään alas oikeasta näytön yläreunasta; tuleeko Lentotilan Asetus näkyviin ja voiko asetusta muuttaa, jos voi ,tulee on tämä asetus tarkastaa ja korjata.

14.07	8	.ıl ≎ 000
Asetuks	et Face ID ja pääs	ykoodi
Apple Wat avattuna ja	chilla, sen on oltava suojat a ranteessasi lähellä.	ttu pääsykoodilla,
Äänivali	nta	
Musiikin ä	äniohjaus on aina käytössä	i.
SALLI KÄY	TTÖ, KUN LUKITTUNA:	_
Tänään-	näkymä ja haku	
Ilmoitus	keskus	
Ohjausk	eskus	
Lukitun	näytön widgetit	
Liveseu	ranta	
Siri		
Vastaa v	viestillä	
Kodin oł	njaus	
Lompak	ko	\bigcirc
Soita tal	kaisin	
Lisälaitte	eet	
iPhone on iPhone on	avattava, jotta lisälaitteet ollut lukittuna yli tunnin.	voivat yhdistää, kun
Poista d	ata	
Poista täm pääsykooo	än iPhonen kaikki data 10 lin jälkeen.	väärän
Tietojen si	uojaus käytössä.	

Find Devices

Find your iPhone, iPad, Mac, Apple Watch, AirPods, or Beats. Or help locate Family Sharing devices.

SIGN IN

Ylläoleva näkymä tulee selaimessa esille , kirjaudutaan kadonneen puhelimen omistajan tunnuksella ja salasanalla iCloud palveluun. Hetken kuluttua laite näkyy kartalla, tai sen viimeisin sijainti

https://kotimikro.fi/puhelin/iphone/iphone-jaljittaa-sinua-kaikkialla

Viranomaiset löytävät puhelimesi omilla järjestelmillään jos siinä vaan on sähköt päällä.

Merkitse tärkeät tavarasi

Kaikki tärkeät tavarat (kameralaukku, matkalaukut ,kulkuneuvot) kannattaa varustaa **ns Tagillä** jonka sijainnin voit löytää matkapuhelimellasi. (unohtamatta fyysistä merkintää laukussa ja omistajatietoja)

Tämän sijaintitiedon voi myös jakaa kavereille tai lentoyhtiölle nähtäväksi

Tagivalmistajia on useita , Applen järjestelmässä Airtag , linkki ohessa.

Voit myös käyttää kilpailevia ratkaisuja eri appien avulla

https://www.apple.com/fi/airtag

Puhelin ulkomaisessa verkossa toimii joskus huonosti

Olemme täällä suomessa tottuneet laadukkaaseen Matkapuhelinverkkoon.

Ulkomailla varaudu siihen että puhelut eivät käyttäjäruuhkan tai Mobiiliverkon huonon kattavuuden vuoksi kytkeydy tai ne ovat katkeilevia. (käytä tekstiviestiä hätätilassa)

Some/Kartta ym internetpohjaiset palvelut takkuavat samasta syystä, joten ennakoi tämä matkaa suunniteltaessa.

Joskus käy myös niin että Operaattori heikentää datanopeutta ja pyytää lisää rahaa sinulta jotta nopeus palautetaan takaisin . Voit yrittää löytää jostain ilmaisen WiFi verkon ja käyttää sitä , mutta jos ei löydy , maksa nopeudesta jos tarvitset sitä.

Mitä ovat IMEI,ICCD,EID ja SEID

- IMEI on laiteesi yksilöllinen tunnusnumero
- ICCID on SIM kortin yksilöllinen tunnusnumero
- EID on laitteessasi olevan eSIM mikropiiriin yhdistetty yksilöllinen tunnusnumero
- SEID on laitteen NFC mikropiirin toimintoihin (maksamiseen) liittyvä yksilöllinen sarjanumero

IMEI koodilla valtuutetaan puhelimesi toimimaan matkapuhelinverkossa

ICCD koodilla valtuutetaan SIM korttisi

EID koodilla valtuutetaan eSIM

SEID koodi valtuuttaa puhelimesi NFC maksamisen oikeutuksen.

Puhelinoperaattorit käyttävät näitä numeroita hallinnoidakseen palvelujaan ja osittain pankit myös. IMEI tunnus on tärkein kun teet varkaus tai katoamisilmoituksen puhelimestasi.

Turvallisuusasiat; seuranta ja hakkerointi

-Puhelimen sammuttaminen kokonaan turvaa parhaiten

-Lentotila kytkee puhelimen pois verkoista ,paikalliskäyttö ok

-Päivitä laite ja sovellukset aina ja heti kun uusi päivitys on olemassa

-Vältä suojaamattomia verkkoyhteyksiä (lukon kuva)

-Estä sovelluksia seuraamasta toimintaas

-Käytä turvallisinta selainta

-Poista sijainnin jako kun et sitä tarvitse

-Poista turhat Apit ja älä lataa niitä muualta kuin valmistajan Storesta

-Käytä VPN silloin kun tarpeen

-Aktivoi mainosten esto ja seurantatoiminnot milloin voit.

Kiitos !

Matti Antman

Enter.matti@gmail.com